

Tájékoztató

Egyszerűsített költségigazolás rend (kedvezményezetti akkreditáció)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

A) 2014-2020 programozási időszakra irányadó szabályozás

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 144. § (2) bekezdése alapján, ha a kedvezményezett közszféra szervezet, az irányító hatóság **eltekinthet a dokumentum alapú ellenőrzés teljes körű lefolytatásától**, ha a kedvezményezett utalványozási szabályzata valamennyi kifizetés esetén tartalmazza a tárgyi és időbeli elszámolhatósági szabályok, továbbá a jogszabályban meghatározott megfelelőség ellenőrzését, és az utalványozási szabályzatot az irányító hatóság megfelelőnek találta. A kedvezményezettnek biztosítania kell a kifizetés előtti ellenőrzés funkcionális függetlenségét.

B) Utalványozási rendre vonatkozó szabályok költségvetési szerv esetében

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 38. § (1) bekezdése írja elő az utalványozás alapvető szabályait. Ez alapján a bevételi előirányzatok javára bevételt elszámolni és a kiadási előirányzatok terhére **kifizetést elrendelni** - a Kormány rendeletében meghatározott kivételekkel - **utalványozás alapján lehet**. A kiadási előirányzatok terhére történő utalványozásra - a Kormány rendeletében meghatározott kivételekkel - **a teljesítés igazolását**, és az annak alapján végrehajtott **érvényesítést követően kerülhet sor**.

A teljesítés igazolására, utalványozásra, érvényesítésre jogosultakat, feladataikat, összeférhetetlenségük eseteit, és az érvényesítő képesítési követelményeit a Kormány rendeletben határozza meg. Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 57. - 60. §-a keretében szabályozza az alapvető követelményeket.

Általánosságban megállapítható, hogy 3 szakaszra különül el a kifizetéshez kapcsolódó ellenőrzés az Ávr. rendelkezései szerint:

- teljesítés igazolása
- érvényesítés
- utalványozás

A szakaszok időben kötötten egymást követik, egymásra épülnek.

A teljesítés igazolása

A teljesítés igazolása során ellenőrizhető okmányok alapján **ellenőrizni és igazolni kell a kiadások teljesítésének jogosságát, összecszerúságát**, ellenszolgáltatást is magában foglaló kötelezettségvállalás esetében - ha a kifizetés vagy annak egy része az ellenszolgáltatás teljesítését követően esedékes - **annak teljesítését**.

A teljesítést **az igazolás dátumának és a teljesítés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni**. A kötelezettséget vállaló szerv belső szabályzatában nem szükséges külön teljesítés igazolását előírni az Áht. 36. § (1) bekezdése szerinti más fizetési kötelezettségek teljesítéséhez.

A teljesítés igazolására jogosult **személyeket** - az adott kötelezettségvállaláshoz, vagy a kötelezettségvállalások előre meghatározott csoportjaihoz kapcsolódóan - a **kötelezettségvállaló írásban jelöli ki**.

Az érvényesítés

Kifizetések esetén a teljesítés igazolása alapján – az Ávr. 57. § (3) bekezdése szerinti esetben annak hiányában is - **az érvényesítőnek ellenőriznie kell az összecszerúságot, a fedezet meglétét** és azt, hogy a megelőző ügymenetben az Áht., az államháztartási számviteli kormányrendelet és az Ávr. előírásait, továbbá a belső szabályzatokban foglaltakat **(jogszabályszerúséget) megtartották-e**.

Az érvényesítés az Ávr. 59. § (2) bekezdése szerinti okmány **utalványozása előtt történik**. Az érvényesítésnek **tartalmaznia kell az érvényesítésre utaló megjelölést és az érvényesítő keltezéssel ellátott aláírását**.

Az érvényesítésre jogosult személyekre, azok kijelölésére a pénzügyi ellenjegyzőkre irányadó szabályokat kell alkalmazni. Az érvényesítési feladatokat ellátó személynek az Ávr. 55. § (3) bekezdése szerinti végzettséggel kell rendelkeznie.

Az utalványozás

A kiadások utalványozása az **érvényesített okmány alapján történik**. Utalványozni készpénzes fizetési mód esetén az érvényesített pénztárbizonylatra rávezetett, más esetben külön írásbeli rendelkezéssel lehet.

A külön írásbeli rendelkezésen az Ávr. által előírtakat fel kell tüntetni (az utalvány szót, a költségvetési évet, a **befizető, kedvezményezett megnevezését**, címét, a fizetés időpontját, módját, összegét, devizanemét, a bevétel, kiadás egységes rovatrend és kormányzati funkció szerinti számát, a terheléssel, jóváírással (kifizetéssel, bevételezéssel) érintett pénzeszköz államháztartási számviteli kormányrendelet szerinti könyvviteli számlájának számát, a kötelezettségvállalás nyilvántartási számát, az **utalványozó keltezéssel ellátott aláírását**, az érvényesítést).

A jogszabály szűk körben meghatározza azokat az ügyleteket, ahol nem kell utalványozni [Ávr. 59. § (5) bekezdése].

Összeférhetlenségi szabályok

Az **érvényesítő** ugyanazon gazdasági esemény tekintetében nem lehet azonos a kötelezettségvállalásra, utalványozásra jogosult és a teljesítést igazoló személlyel.

Kötelezettségvállalási, pénzügyi ellenjegyzési, érvényesítési, utalványozási és teljesítés igazolására irányuló feladatot nem végezheti az a személy, aki ezt a tevékenységét a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozója, vagy maga javára látná el.

Nyilvántartási kötelezettség

A kötelezettséget vállaló szerv a kötelezettségvállalásra, pénzügyi ellenjegyzésre, teljesítés igazolására, érvényesítésre, utalványozásra **jogosult személyekről és aláírás-mintájukról** a belső szabályzatában foglaltak szerint **naprakész nyilvántartást vezet**.

2. Az egyszerűsített elszámolási rend bemutatása

Az egyszerűsített költségigazolási rend akkreditációs **szabályai egységesen kerülnek kialakításra** valamennyi operatív programban, **valamennyi közsférához tartozó támogatást igénylő/kedvezményezettre vonatkozóan**.

A folyamatba épített – dokumentum alapú és helyszíni – ellenőrzés részeként valamennyi, hitelesítést végző szervezetnek a hitelesítés keretében gondoskodnia kell a kedvezményezett által benyújtott **jelentések, nyilatkozatok és kifizetési igénylések formai és tartalmi ellenőrzésének lefolytatásáról annak megállapítása céljából, hogy a kedvezményezett a támogatási szerződésben rögzített, vagy a projekt adatlap alapján vállalt kötelezettségeit – a vonatkozó európai uniós és nemzeti jogszabályokkal összhangban – teljesítette-e**. A pénzügyi lebonyolítás során az ellenőrzés a kifizetési igénylés ellenőrzéséből áll.

A Korm. rendelet lehetővé teszi, hogy – amennyiben a jogszabályban előírt feltételek fennállnak – a **kedvezményezett végezze el a dokumentum alapú ellenőrzést**, azonban a végső felelős az IH.

A dokumentum alapú ellenőrzés során a Korm. rendelet 6. mellékletben foglalt szempontokat kell ellenőrizni, figyelemmel a következőkre:

- a) a projekt támogatási szerződésének megfelelő fizikai és pénzügyi előrehaladása és azok összhangja;
- b) a benyújtott számla valós költségeken alapul-e, a program keretében jóváhagyott projekt kapcsán merült-e fel, és megfelel-e a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségeknek és szakmai célkitűzéseknek;
- c) szállítói finanszírozás esetén a kedvezményezett vagy a támogatási szerződésben megnevezett, a projekt végrehajtásában részt vevő kifizette-e a számla teljes összegének a támogatáson felüli részét, utófinanszírozás esetén a számla összegét, figyelembe véve a Korm. rendelet 128. § (3) bekezdésében foglaltakat;
- d) a teljesítés igazolása és megalapozottsága;
- e) a kedvezményezett köztartozás-mentessége a monitoring és információs rendszeren keresztül;
- f) a kettős finanszírozás elkerülésére vonatkozó előírások teljesülése;
- g) a benyújtott számlán szereplő teljesítés összhangja a versenyeztetésre vonatkozó uniós és nemzeti előírásokkal;
- h) mely költségvetési fejezet biztosította a kifizetett költségek forrását, ha a projekt fedezete kizárólag központi költségvetési forrásból került megelőlegezésre;
- i) az elszámolásra benyújtott költségek szokásos piaci árak való megfelelése azzal, hogy az ellenőrzést alátámasztó dokumentumot az irányító hatóság köteles a monitoring és információs rendszerben rögzíteni.

Tekintettel arra, hogy az akkreditált kedvezményezett a Korm. rendelet 6. melléklete alapján a megfelelési ellenőrzés meghatározott részét maga folytatja le, indokolt már a beszerzések megkezdésekor az elszámolhatósági szabályokra figyelemmel lenni. Az ellenőrzések tényleges kezdete az első elszámolás benyújtásához kötődik, hiszen a dokumentum alapú ellenőrzés feladata az egyszerűsített elszámolási rend viszonylatában ekkor indul.

3. Az akkreditáció feltételei

A közsféra **szervnek meg kell felelnie az alábbi feltételeknek:**

- Amennyiben a kedvezményezett az enyhített költségigazolási rend alapján történő elszámolás lehetőségével élni kíván, úgy bizonyítania kell, hogy az **utalványozási rendje tartalmazza a hitelesítési alapelveket és biztosított a projekt megvalósítás és az ellenőrzés funkcionális függetlensége.**

- Az akkreditációt követően köteles a dokumentumokban történt változásokról az intézményrendszert haladéktalanul tájékoztatni, és a projekt megvalósítás valamint fenntartás ideje alatt betartani és követni az utalványozási szabályzatába foglalt a hitelesítés alapelveket, funkcionális függetlenséget.

- **Összeférhetetlenség biztosítása**, miszerint

- az akkreditált szerv kijelölt – a dokumentum alapú ellenőrzésért felelős – gazdasági egysége **szervezetileg és funkcionálisan is elkülönül a projekt megvalósításért felelős projekt menedzsmenttől**, és

- a fent említett gazdasági egység, amennyiben a projektben a projekt menedzsment költség elszámolható, úgy ezen a címen folyósított **kedvezményezett támogatásban nem részesül.**

Funkcionális függetlenség garantálásának javasolt eszközei:

- feladatok funkcionális elkülönítése;
- ellenőrzési feladatot ellátó kollégák kvázi belső ellenőri pozíciója, szervezeti függetlensége.

4. Az akkreditációt igénylő szerv felelőssége és feladatai

• Köteles bizonyítani, hogy az utalványozási rendje és belső szabályzatai tartalmazza a hitelesítési alapelveket és biztosított a projekt megvalósítás és az ellenőrzés funkcionális függetlensége.

• Az akkreditációt követően köteles az akkreditációs dokumentumokban történt változásokról a KSZ-t haladéktalanul tájékoztatni, és a projekt megvalósítás valamint fenntartás ideje alatt betartani és követni az utalványozási szabályzatába foglalt a hitelesítés alapelveket, funkcionális függetlenséget.

- Összeférhetetlenség biztosítása
- Feladata az ellenőrzési szerepkörrel rendelkező munkatársak képzéséről gondoskodni, annak érdekében, hogy feladatuk ellátása során a jogszabályban előírtaknak megfelelően járjanak el.

5. Az egyszerűsített költségigazolási rend eljárásrendi alkalmazása

A) Alkalmazás lehetőségének megteremtése

A folyamatban lévő projektek esetében is lehetővé kell tenni a kedvezményezett akkreditációt, amit az adott szervezetnek egyszer kell lefolytatnia, majd a sikeres akkreditációt követően valamennyi megvalósítás alatt lévő és megvalósítani tervezett projektje esetén alkalmazandóak az egyszerűsített költségigazolási rendre irányadó szabályok.

B) Akkreditáció folyamata

Az akkreditáció folyamatának lépései:

1. A támogatást igénylő/kedvezményezett benyújtja az akkreditáció igénylése céljából a szabályzatait az Irányító Hatósághoz;
2. Az Irányító Hatóság a benyújtott szabályzatokat (az ügyrendje szerinti egységekkel) ellenőrzi, szükség esetén hiánypótoltatja, módosíttatja azokat, majd döntést hoz az akkreditációról (támogatás vagy elutasítás);
3. Az Irányító Hatóság értesíti az akkreditációs döntésről a kedvezményezettet.

Az akkreditációhoz az **alábbi dokumentumok benyújtása szükséges:**

- Szervezeti és Működési Szabályzat;
- Utalványozási szabályzat;
- FEUVE (Folyamatba épített Előzetes, Utólagos Vezetői Ellenőrzés rendszere) szabályzat és ellenőrzési nyomvonal,

melyek a projektmegvalósítás és az ellenőrzés funkcionális függetlenségét illetve a támogatást igénylőre delegált hitelesítési alapelemek alkalmazását, elkülönített nyilvántartás vezetését igazolják.

Amennyiben a támogatást igénylő szerv élni kíván az egyszerűsített költségigazolási rend alapján történő elszámolás lehetőségével az alátámasztó dokumentumok Támogató általi ellenőrzésének ki kell terjednie a fent felsorolt alátámasztó dokumentumokra.

Amennyiben a benyújtott szakmai anyag megfelelő, akkor **az IH a kedvezményezettet értesíti az akkreditáció megtörténtéről.**

Sikeres akkreditációt követően az akkreditációs szempontoknak való megfelelést **folyamatosan nyomon kell követni.** Ennek érdekében a kedvezményezett **köteles a módosításokról tájékoztatni a szervezetrendszerét valamint évente egyszer benyújtani a hatályos szabályzatait ellenőrzésre avagy változatlan tartalomról nyilatkozni.**

Amennyiben a felülvizsgálat eredményeként az kerül megállapításra, hogy az akkreditációs dokumentumokban történt módosítás olyan mértékű, amellyel nem biztosított a projekt megvalósítás ideje alatt az ellenőrzés funkcionális függetlensége illetve a támogatást igénylőre delegált hitelesítési alapelemek alkalmazása, akkor **az Irányító Hatóság felfüggeszti az akkreditációt.**

Ha projekt megvalósítás során végzett ellenőrzések nem igazolják a projekt megfelelő szakmai és pénzügyi előrehaladását, úgy a szerv **akkreditált státuszát vissza kell vonni.** Javasolt a helyszíni ellenőrzések során a Bizottság által is támogatott 2 illetve 5 %-os hibahatár alkalmazása, ahol a 2 %-ot meghaladó hiba esetében figyelmeztetésre kerül a kedvezményezett, míg az 5 %-os határ meghaladásakor az akkreditáció felfüggesztésre kerül. Mindezekről az IH értesíti a kedvezményezettet.

C) Kifizetési kérelmek ellenőrzésének módosuló szabályai

Az akkreditált közszféra szerv kedvezményezettnek a felmerült költségei támogatás céljából való elszámolására kifizetési igénylést és időszakos, illetve záró beszámolót kell benyújtani, amelyhez **változatlanul csatolnia kell a Korm. rendelet 4. mellékletében foglalt alátámasztó dokumentumokat.**

Az egyszerűsített költségigazolási rend alapon történő elszámolásokhoz kapcsolódó alátámasztó dokumentumok - dokumentum alapon - **kizárólag helyszíni ellenőrzés keretében kerülnek ellenőrzésre a Támogató részéről.**

Konzorciumi tag, illetve a konzorcium vezetője is kérheti akkreditálását, amennyiben a vonatkozó feltételeket teljesíti. Természetesen amennyiben a konzorcium tagi költségvetésű,

úgy a konzorcium főtagjának akkreditált státusza nem jelenti automatikusan az egész konzorcium valamennyi tagjának akkreditációs feltételek szerinti elfogadását.

6. Az egyszerűsített elszámolási rend előnyei

Az akkreditált szervezetek számára előnyös az egyszerűsített elszámolási rend alkalmazása:

- Sikeres akkreditációval, egyszerre több megvalósítandó projektje esetében élhet a kedvezményezett az egyszerűsített elszámolási renddel,
- Az akkreditáció eredménye a támogatási kérelem elbírálását nem befolyásolja,
- A döntés-előkészítést nem hosszabbítja,
- A kifizetési igénylésben jóváhagyott támogatási összeg kifizetésének határideje rövidülhet – elfogadott eljárásrendtől függően, hisz a támogatás folyósításához szükséges hitelesítési vizsgálatok időben korábban megtörténnek,
- Folyamatban lévő projektek esetében is alkalmazható, hisz a jogszabályi keretek erre biztosítottak.